

TEKNOLOJİ GELİŞTİRME BÖLGELERİ İLE AR-GE VE TASARIM MERKEZLERİ TEŞVİK UYGULAMALARINDA DEĞİŞİKLİKLER GELİYOR!

MODERN AR-GE BÜLTEN

Tarih: 02.02.2021

Konu: Teknopark girişimcileri ve yönetici şirketler ile ar-ge ve tasarım merkezleri yönetimi ile teşvik uygulamalarında 7263 sayılı Kanun ile getirilen önemli değişiklikler hk.

Teknopark yönetici şirketleri, girişimciler ve yerinde Ar-Ge ve tasarım faaliyetlerinde bulunan Ar-Ge ve tasarım merkezleri ile Tübitak veya diğer kamu kurumlarınca destekli Ar-Ge projeleri gerçekleştiren şirketlerle ilgili önemli düzenlemeler içeren 7263 sayılı *Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun* 28.01.2021 tarihi itibarıyla yasalaştı ve 29.01.2021 tarihi itibarıyla de Cumhurbaşkanlığına gönderildi.

Önümüzdeki günlerde Resmi Gazete’de yayımlanmasını beklediğimiz ve yayım tarihi itibarıyla yürürlüğe girecek olan 7263 Sayılı Kanun ile Ar-Ge, tasarım ve yenilik alanında temel düzenleyici kanunlar olan 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu ile 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun’da çeşitli değişiklikler yapılmaktadır.

Aşağıda söz konusu Ar-Ge, tasarım ve yazılım ekosistemini düzenleyen temel kanunlarda yapılan değişiklikleri madde madde incelemekte ve bu değişikliklere ilişkin değerlendirmelerimize yer vermekteyiz.

1. 4691 SAYILI TEKNOLOJİ GELİŞTİRME BÖLGELERİ KANUNU’NDA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER

a. 4691 Kanun’da yeni tanımlamalar yapılmaktadır

Yapılan değişikliklerle 4691 sayılı Kanun’da; Ar-Ge binası, atölye, stajyer ve kuluçka girişimcisi tanımlamalar yapılmaktadır. Buna göre:

Ar-Ge binası: Bölgelerde Ar-Ge, tasarım ve yenilik faaliyetleri yürüten girişimcilere tahsis edilecek ofislerin, ortak alanların ve bölge hizmetlerinin sunulması ile ilgili birimlerin yer aldığı bina

Atölye: Girişimciler tarafından Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetleri kapsamında ihtiyaç duyulan makine ve ekipmanların bulunduğu yapı

Stajyer: Yükseköğretim Kurulunca yükseköğretim kurumlarında veya Milli Eğitim Bakanlığınca mesleki ve teknik eğitim okul kurumlarında verilmesi uygun görülen her düzeydeki alana özgü olarak belirlenen teorik uygulamalı dersler dışında, öğretim programlarıyla kazandırılması öngörülen mesleki bilgi, beceri, tutum ve davranışların geliştirilmesi, sektörün tanınması, iş hayatına uyum, gerçek üretim ve hizmet ortamında yetişmek amacıyla işletmelerde mesleki çalışma yapan öğrenciler

Kuluçka girişimcisi: Kuluçka merkezlerinde yer alan Ar-Ge, teknolojik yenilik, yazılım ve tasarım faaliyetlerinde bulunan ve nitelikleri ve bu merkezlerde bulunabilecekleri süre Bakanlıkça yönetmelikle belirlenen erken aşama girişimciler olarak tanımlanmaktadır.

b. Kanun kapsamında uygulanan teşviklerin süresi uzatılmaktadır

Yapılan değişiklikle, 4691 sayılı Kanun kapsamında 31.12.2023 tarihine kadar uygulanacak teşviklerin süresi 31.12.2028 tarihine kadar uzatılmaktadır.

c. Bölgede faaliyet gösteren girişimcilerin yıllık kazançları yıllık istisna kazanç tutarının yüzde ikisi her yıl yatırıma yönlendirilecektir

Düzenleme ile ülkemizdeki Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetlerini geliştirmek ve desteklemek amacıyla özel sektörün ayracağı kaynaklarla sermayeye dayalı mekanizmaların kurulması ve güçlendirilmesi amaçlanmaktadır.

Zorunluluk kapsamına yıllık 1.000.000 TL ve üzeri istisna kazancı olan girişimciler girmektedir

Yeni getirilen düzenlemeye göre, 01.01.2022 tarihinden itibaren yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannamesi üzerinde gösterilen istisna kazanç tutarı 1.000.000 TL ve üzerinde olan gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerince bu tutarın yüzde ikisi geçici bir hesapta takip edilmek suretiyle sermaye yatırımı yapılmak üzere ayrılacaktır.

İlgili yılın sonuna kadar sermaye yatırımı yapılması gerekmektedir

Bölgede faaliyet gösteren girişimcilere ayrılan bu tutarın geçici hesabın olduğu yılın sonuna kadar Türkiye’de yerleşik girişimcilere yatırım yapmak üzere kurulmuş girişim sermayesi yatırım fonu paylarının satın alınması veya girişim sermayesi yatırım ortaklıkları ya da bu 4691 sayılı Kanun kapsamındaki kuluçka merkezlerinde faaliyette bulunan diğer girişimcilere sermaye olarak konulması gerekmektedir.

Yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde kazanç teşvikinden sınırlı olarak yararlanılabilecektir

Söz konusu tutarın ilgili yılın sonuna kadar aktarılmaması halinde, 4691 sayılı Kanun kapsamında yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannamesi üzerinden istisna edilen kazanç tutarının yüzde yirmisi vergi ziyai cezası uygulanmaksızın vergiye tabi tutulmak suretiyle gelir veya kurumlar vergisi istisnasına konu edilmez.

Aktarılması gereken tutar için yıllık belirlenmiş olan üst sınır 20.000.000 TL olup, uygulamaya yönelik usul ve esasların yönetmelik ile düzenleneceği anlaşılmaktadır.

d. Bölgenin kurulmasına karar veren değerlendirme kurulunda teknoloji konusunda faaliyet gösteren yetkin kuruluş sayısı artırılmaktadır

Teknoloji Geliştirme Bölgesi kuruluşu ile ilgili başvuruları değerlendirmek üzere oluşturulan Değerlendirme Kurulu üyeleri arasına Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı ilave edilmekte ve mevcut düzenlemeye göre Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından belirlenecek teknoloji konusunda faaliyet gösteren bir özel kuruluştan katılacak temsilci yerine 2 kurum ve kuruluştan bir temsilcinin katılımı ile Değerlendirme Kurulu oluşturulacağı ifade edilmektedir. Ayrıca Cumhurbaşkanının bölge alanı iptaline ilişkin de karar vereceğine yönelik düzenleme yapılmaktadır.

e. Yönetici şirket esas sözleşmesi ve bu sözleşme değişiklikleri için artık Bakanlık izin şartı aranacaktır

Değişikle, teknoloji geliştirme bölgesi ilanında sonra kurulacak yönetici şirketin 4691 sayılı Kanun’un amacına ve belirlenen yükümlülüklere uygun olarak faaliyet göstermesini sağlamak amacıyla ana sözleşme ve bu sözleşmede yapılacak değişiklikler için Sanayi ve Teknoloji Bakanlığından alınacak izin şartı getirilmektedir.

f. Kuluçka merkezi artık bölge dışında da kurulabilecektir

Yapılan değişiklikle, teknoloji geliştirme bölgesi yönetici şirketlerinin bünyelerinde yer alan kuluçka merkezlerini Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına belirlenecek şartlar çerçevesinde bölge dışında da açabilmelerine imkan sağlanmakta ve bu şartlar çerçevesinde girişimcilerin destek, teşvik ve muafiyetlerden yararlandırılması amaçlanmaktadır. Düzenlemeye göre bölge alanı dışında kuluçka merkezi kurulabilmesi için Değerlendirme Kurulu kararı ve Bakanlık izni gerekmektedir.

g. Girişimcilerin iş yeri açma ve çalışma ruhsatı artık bakanlık il müdürlüklerince verilecektir

Yapılan düzenleme ile, ilgili idarelerden alınması gereken iş yeri açma ve çalışma ruhsatının Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı il müdürlükleri marifetiyle verilmesi yoluyla girişimcilere kolaylık getirilmektedir.

h. Projelerin sürekliliği ile girişimcilerce yönetici şirkete iletilecek bilgi ve belgelerin zamanında temini artık daha önemli hale gelmektedir

Değişiklik öncesinde 4691 sayılı Kanun'da, girişimcilerin zamanında yeni proje sunmaları ile yönetici şirkete zamanında iletilmeyen bilgi ve belgelerin mevcut olması durumunda sözleşme feshine ilişkin bir düzenleme bulunmamaktaydı.

Diğer taraftan yürürlükte olan Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Uygulama Yönetmeliği'ne göre bölgede yer alan ve projelerinin tamamlanma tarihinden itibaren yeni bir proje sunmayan girişimcinin son projesinin tamamlanma tarihinden itibaren 30 gün içinde ilgili vergi dairesine ve sosyal güvenlik kurumuna bildirilmesi, üç ay içerisinde yeni bir Ar-Ge veya tasarım projesi başlatılmaması halinde, mevcut kira sözleşmesi süresi dikkate alınmaksızın girişimcinin bölgeden ihraç edilmesini temin edecek gerekli işlemlerin yapılması yönetici şirketin görev ve sorumlulukları arasında sayılmaktaydı.

4691 Kanun'da yapılan değişiklikle, bölgede faaliyet gösteren girişimcilerin projelerinin tamamlanma tarihinden itibaren yönetmelikle belirlenen şartlar dahilinde yeni bir proje sunmaları ve ilgili mevzuat çerçevesinde yönetici şirkete iletmeye yükümlü oldukları bilgi ve belgeleri süresinde iletmemeleri halinde, sözleşmenin fesih olmuş sayılacağına ve feshin tahliye nedeni olacağına yönelik düzenleme yapılmaktadır.

i. Temel bilimler hibesinin kapsamı genişletilmektedir

4691 sayılı Kanun'da yer alan "Temel bilimler" ifadesi "desteklenecek program" şeklinde değiştirilmekte ve Desteklenecek Programlar başlığı "*Yükseköğretim kurumlarının matematik, fizik, kimya, biyoloji lisans programları ile Yükseköğretim Kurulundan alınan görüş üzerine Bakanlıkça belirlenecek diğer programlar*" olarak tanımlanmaktadır.

Değişiklik öncesi düzenlemeye göre, sadece matematik, fizik, kimya ve biyoloji alanlarında en az lisans derecesine sahip Ar-Ge personeli istihdam eden teknoloji geliştirme bölgeleri firmaları ile bölge yönetici şirketlerinin bu personele ödedikleri aylık ücretin o yıl için uygulanan asgari ücretin aylık brüt tutarı kadarlık kısmı iki yıl süreyle Bakanlık tarafından karşılanmaktaydı.

Yapılan değişiklikle, günümüz ihtiyaçlarına uyumlu olacak şekilde, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına bu 4 alanın dışında da program belirleme konusunda yetki verilmektedir. Bakanlığın verilen yetki doğrultusunda YÖK'ten alınacak görüş doğrultusunda yapılacak alt düzenlemelerle sayılan dört alan dışında teşvik edilecek bölümleri belirleyeceği değerlendirilmektedir. Ayrıca, desteğin ilgili ayda bölgede istihdam edilen toplam personel sayısının %10'unu geçemeyeceği hususunda bir değişiklik yapılmamıştır.

j. Teknopark yönetici şirketlerinde çalışan desteklenecek program mezunlarının Ar-Ge personeli olma şartı kaldırılmaktadır

Yapılan değişiklikle, temel görevi girişimcilerin yürüttükleri Ar-Ge projelerine destek olmak olan teknopark yönetici şirketlerinde kuluçka merkezi ve teknoloji transfer ofisi hizmetlerinde istihdam edilecek desteklenecek program mezunlarının önceki düzenlemeden farklı olarak Ar-Ge personeli olma zorunluluğu aranmadan istihdam edilebilmeleri ve hibeden yararlanabilmelerine imkan tanınmaktadır.

k. Bölgede ihtiyaç duyulacak hizmetler genişletilmektedir

Yapılan değişiklikle, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca teknoparklara yapılaşma için verilmekte olan desteğin yanı sıra; teknoparklarda Ar-Ge si yapılan ürünlerin atölyelerde prototiplerinin yapılması amacıyla, atölye ve Ar-Ge binası ile buralarda yer alacak makine, ekipman ve yazılımlara yönelik desteklerin yine Bakanlıkça verilmesi amaçlanmaktadır.

l. Bölgedeki faaliyet gösteren girişimcilere doktora öğrencisi Ar-Ge personeli istihdamı halinde destek sağlanabilecektir

Yeni düzenlemeye göre, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca belirlenecek şartları taşıyan doktora öğrencisi Ar-Ge personeli istihdam eden bölgede faaliyet gösteren girişimcilerin iki yıl süreyle Bakanlık bütçesine konulacak ödenekle ve yönetmelikle belirlenecek şartlar çerçevesinde desteklenmesi hedeflenmektedir. Buna göre, yalnızca doktora öğrencisi Ar-Ge personeli istihdam eden girişimcilerin destekleneceği, tasarım personeli istihdamının desteklenmeyeceği ve uygulamaya ilişkin esasların yönetmelikle belirleneceği anlaşılmaktadır. Bu uygulamanın özellikle akademik dünya ile sanayi sektörünü bir araya getirmek suretiyle üniversite-sanayi işbirliği imkanlarının artırılması yönünde önemli faydalar sağlayabileceğini değerlendirmekteyiz.

m. Bölgedeki girişimcilere stajyer istihdam edilmesi halinde destek sağlanabilecektir

Diğer bir yeni düzenlemeye göre, yüksek öğrenimlerine ve mesleki eğitimlerine devam eden öğrencilerin alanlarıyla ilgili sanayinin beklenti ve ihtiyaçlarını gözlemlemelerine ve bu ihtiyaçlar doğrultusunda kendilerini geliştirmelerine imkan veren uygulama fırsatlarının artırılmasına yönelik olarak ülkemizdeki özel sektörün Ar-Ge, yenilik ve teknoloji altyapısını güçlendirecek insan kaynağı girdisinin desteklenmesi için Bakanlıkça belirlenen şartları taşıyan firmalara nakdi destek verilmesi hedeflenmektedir. Madde gerekçesinden desteğin girişimciye verileceği anlaşılmaktadır. Uygulamaya ilişkin usul ve esasların çıkarılacak bir yönetmelikle belirlenmesi beklenmektedir.

n. Gelir vergisi istisnası, gelir vergisi stopaj teşvikine dönüştürülmekte ve teşvikin süresi uzatılmaktadır

4691 sayılı Kanun'da yapılan değişiklikle "ücret vergisi istisnası" yerine 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun kapsamında faaliyet göstermekte olan Ar-Ge ve tasarım merkezleri ile diğer şirketler için geçerli olan gelir vergisinin terkin edilmesi sistemi (gelir vergisi stopaj teşviki) getirilmekte ve gelir vergisi stopaj teşvikinin işveren lehine uygulanacağı hususu netleştirilmektedir.

Yeni getirilen düzenleme ile 7263 sayılı Kanun'un yayımı tarihinden itibaren, 31.12.2028 tarihine kadar, bölgede çalışan Ar-Ge, tasarım ve destek personelinin bu görevleri ile ilgili ücretleri üzerinden asgari geçim indirimi uygulandıktan sonra hesaplanan gelir vergisi, verilecek muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden vergiden indirilmek suretiyle terkin edilecektir. Konuyla ilgili olarak MUHSGK beyannamesinin ekler bölümünde, bölgede çalışan personelin gelir vergisi stopaj terkinini hesabına ilişkin güncelleme yapılması beklenmektedir.

o. 15 kişiye kadar çalışanı olan girişimler teşvikli olarak daha fazla destek personeli istihdam edebilecek

Yeni uygulamaya göre, teknopark girişimcilerince istihdam edilebilecek destek personel sayısı, 15 kişiye kadar (bu rakam dahil) çalışanı olan girişimciler açısından artırımlı olarak uygulanacaktır. Buna göre toplam personel sayısı on beş kişiye kadar olan girişimciler için, istihdam edilebilecek destek personeli sayısı Ar-Ge ve tasarım personel sayısının yüzde 10'u yerine yüzde 20'si şeklinde uygulanacaktır.

Diğer taraftan, benzer bir düzenlemeye 5746 sayılı Kanun kapsamında faaliyet gösteren şirketler ile Ar-Ge ve tasarım merkezleri için yer verilmediği görülmektedir.

p. Lisansüstü eğitim sebebiyle dışarıda geçirilen teşvikli sürelerden yararlanmak için işletmede en az bir yıl çalışma şartı kaldırılmaktadır

Önceki düzenlemeye göre, bölgede yer alan işletmelerde en az bir yıl süreyle çalışan Ar-Ge ve tasarım personelinin yüksek lisans yapanlar için bir buçuk yılı, doktora yapanlar için iki yılı geçmemek üzere bölge dışında geçirdiği sürelerle ilişkin ücretlerinin tamamı gelir vergisi stopajı teşviki kapsamında değerlendirilmekteydi. Yapılan değişiklikle lisansüstü eğitim sebebiyle dışarıda geçirilen sürelerin teşvikli kabul edilebilmesi için işletmede en az bir yıl çalışma şartı kaldırılmaktadır. Düzenlemede yalnızca gelir vergisi stopaj teşvikine yer verilse de yapılan değişikliğin sosyal güvenlik primi işveren hissesi desteğini de kapsayacağı değerlendirilmektedir. Ancak bu hususlar ile ilgili olarak gerek Sosyal Güvenlik Kurumu gerekse Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının ayrı ayrı yayımlayacakları yönetmelik ve genelgelerle konunun açıklığa kavuşturulmasının önem taşıdığı düşünülmektedir.

q. Esnek çalışma anlayışı ile bölge dışında geçirilen teşvikli süreler arttırılmaktadır

Bölge dışında iş ve lisansüstü eğitim amacıyla dışarıda geçirilen sürelerin teşvikli olarak kabul edilmesine ilave olarak yapılan değişikliklerle bölgede yer alan işletmelerde çalışan personellerin faaliyetlerinin bir kısmını bölge dışında yürütmesi ve bu sürenin de her bir personel için aylık olarak hesaplanan gelir vergisi teşvikine esas sürenin yüzde yirmisine kadar olması uygun bulunmakta ve oranın Cumhurbaşkanı tarafından yüzde elliye kadar arttırılabileceği belirtilmektedir. Böylece esnek çalışma anlayışı ile dışarıda geçirilebilecek teşvikli süreler halihazırda mevcut olan iş, eğitim amaçlı süreler yanında bir başlık daha eklenmektedir.

r. Gerçek kişi ve şirketlerce teknopark girişimcilerine sermaye desteği sağlanması halinde bu kişilerce yararlanılacak teşvik tutarı güncellenmekte ve uygulama değişmekte

Değişiklik öncesi düzenlemeye göre, 31.12.2023 tarihine kadar uygulanmak üzere, teknoloji geliştirme bölgesinde faaliyette bulunan girişimcilere, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca uygun görülen alanlarda gerçekleştirecekleri projelerin finansmanında kullanılmak üzere, gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerince sağlanan sermaye destekleri bu gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerince beyan edilen gelirin ya da kurum kazancının yüzde onunu veya öz sermayenin yüzde yirmisini ve yıllık olarak 500.000 TL'yi aşmamak üzere kazançtan indirim konusu yapılabilmektedir.

Bölgede geliştirilen tüm projeler kapsamakta, süre ve para tutarı güncellenmektedir

Girişimcilere sermaye konulmak suretiyle ortak olunması hususunda bir değişiklik yapılmadığı görülmekle birlikte yapılan değişikliklerle 31.12.2023 tarihi itibarıyla son bulacak uygulama 31.12.2028 tarihine kadar uzatılmakta, yalnızca Bakanlık tarafından uygun görülen alanlarda gerçekleştirilecek projelerin finansmanı ile sınırlanan indirim teşviki yapılan değişikliklerle 4691 sayılı Kanun kapsamındaki tüm projelerin finansmanına yönelik sermaye destekleri olarak genişletilmekte ve böylece Bakanlığın ayrıca bir belirleme yapmasına gerek kalmamaktadır.

Ayrıca sermaye desteği sağlayanlarca yararlanılabilecek maksimum kazanç indirim tutarı da 1.000.000 TL olarak güncellenmektedir.

Desteğin izlenmesi yerine sermayedarin izlenmesi usulü benimsenmektedir

Önceki düzenlemeye göre sağlanan sermaye desteklerinin iki yıl içinde ilgili projenin finansmanında kullanılmayan kısmı için indirim dolayısıyla zamanında tahakkuk ettirilmemiş vergilerin gecikme faizi ile birlikte tahsil edileceğine ilişkin hüküm bulunmaktayken; yapılan değişikliklerle sağlanan sermaye desteklerinin aktarımından itibaren en az dört yıl boyunca ilgili şirketlerde kalınmaması, payların satılması ya da yatırılan sermayenin kısmen ya da tamamen geri alınması hallerinde indirim dolayısıyla zamanında tahakkuk ettirilmemiş vergilerin gecikme faizi ile birlikte tahsil edileceği belirtilmektedir.

2. 5746 SAYILI ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE TASARIM FAALİYETLERİNİN DESTEKLENMESİ HAKKINDA KANUN KAPSAMINDAKİ YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER

a. Kanun kapsamında uygulanan teşviklerin süresi uzatılmaktadır

Yapılan değişiklikle, 5746 sayılı Kanun kapsamında 31.12.2023 tarihine kadar uygulanacak teşviklerin süresi 31.12.2028 tarihine kadar uzatılmaktadır.

b. Kurumlar vergisi Ar-Ge indirim tutarının yüzde ikisi her yıl yatırıma yönlendirilecek

Düzenleme ile ülkemizdeki Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetlerini geliştirmek ve desteklemek amacıyla özel sektörün ayıracağı kaynaklarla sermayeye dayalı mekanizmaların kurulması ve güçlendirilmesi amaçlanmaktadır.

Buna göre, 01.01.2022 tarihinden itibaren yıllık beyanname üzerinde yararlanılan kurumlar vergisi Ar-Ge indirim tutarı 1.000.000 TL ve üzerinde olan kurumlar vergisi mükellefleri tarafından, bu tutarın yüzde ikisi bilançonun pasifinde geçici bir hesaba aktarılır. 7263 sayılı Kanun'un 19'uncu maddesi ile yapılan düzenlemeden tasarım merkezlerinin kapsamda olduğu açık olarak anlaşılacaktır. Bu konunun çıkarılacak yönetmelik ile netleştirileceği değerlendirilmektedir.

Aktarılan tutarın sermaye olarak konulması şartı ve üst sınır

Bu tutarın, geçici hesabın oluşturduğu yılın sonuna kadar Türkiye'de yerleşik girişimcilere yatırım yapmak üzere kurulmuş girişim sermayesi yatırım fonu paylarının satın alınması veya girişim sermayesi yatırım ortaklıkları ya da 4691 sayılı Kanun kapsamındaki kuluçka merkezlerinde faaliyette bulunan girişimcilere sermaye olarak konulması gerekmektedir.

Aktarılması gereken tutar için üst sınır belirlenmek suretiyle aktarım yükümlülüğü yıllık bazda 20.000.000 TL ile sınırlandırılmaktadır. Buna göre Ar-Ge indirim tutarı üzerinden hesap edilen % 2 lik aktarım tutarı en fazla 20.000.000 TL olabilecektir.

Aktarımın yapılmaması halinde teşvikten tam yararlanılamayacaktır

Yapılan düzenlemeye göre, belirlenen tutarın ilgili yılın sonuna kadar aktarılmaması halinde, yıllık beyanname üzerinden indirim konusu yapılan tutarın yüzde yirmisi o yılda yararlanılan Ar-Ge indirimine konu edilmez ve zamanında alınmayan vergiler, vergi ziyai cezası uygulanmadan tarh edilir.

Ayrıca madde ile Cumhurbaşkanının maddede yer alan tutar ve oranları birlikte ve ayrı ayrı sifıra kadar indirmeye, beş katına kadar arttırmaya yetkili olduğu ifade edilmektedir.

Madde gerekçesinde Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetlerini geliştirmek ve desteklemek amacıyla düzenlemenin yapıldığı belirtilmiş olduğundan düzenlemenin hem Ar-Ge hem de tasarım projeleri kapsamında yararlanılan Ar-Ge ve tasarım indirimi için geçerli olabileceğini değerlendirilmekteyiz. Ancak 7263 sayılı Kanun'da yer alan bazı ifadelerden düzenlemenin sadece Ar-Ge merkezleri ve Ar-Ge indirimi için geçerli olabileceği de düşünülebilir. Bu sebeple, uygulamaya ilişkin olarak Bakanlıkça yayımlanacak yönetmelikte konunun açık ve net olarak belirtilmesinde fayda görmekteyiz.

c. Temel bilimler hibesinin kapsamı genişletilmektedir

Değişiklik öncesi düzenlemeye göre sadece matematik, fizik, kimya ve biyoloji alanlarında en az lisans derecesine sahip Ar-Ge personeli istihdam eden Ar-Ge merkezlerine, bu personele ödedikleri aylık ücretin o yıl için uygulanan asgari ücretin aylık brüt tutarı kadarlık kısmı iki yıl süreyle Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından karşılanmaktadır. Yapılan değişiklikle, günümüz ihtiyaçlarına uyumlu olacak şekilde, Bakanlığa bu 4 alanın dışında da program belirleme konusunda yetki verilmektedir. Bakanlığın verilen yetki doğrultusunda yapılacak alt düzenlemelerle sayılan dört alan dışında Yükseköğretim kurulundan da görüş alınmak suretiyle teşvik edilecek bölümleri belirleyeceği anlaşılmaktadır.

Önceki düzenlemede yer aldığı üzere bu destekten sadece Ar-Ge merkezlerinin yararlanacağı ve tasarım merkezlerinin bu destekten yararlanmayacağı ile desteğin ilgili ayda Ar-Ge merkezinde istihdam edilen toplam personel sayısının % 10'unu geçemeyeceği hususlarında herhangi bir değişiklik yapılmadığı dikkat çekmektedir.

d. Gelir vergisi teşvikinin işveren lehine uygulanacağı hususu netleştirilmektedir

Yapılan değişiklikle 5746 sayılı Kanun kapsamında gelir vergisi stopaj teşvikinin işveren lehine uygulanacağı hususu, alt düzenlemelere ve mevcut uygulamaya da uyumlu olacak şekilde; Kanun kapsamında çalışan personelin elde ettiği ücret üzerinden hesaplanan verginin, verilecek muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden vergiden indirilmek suretiyle terkin edileceği belirtilmek suretiyle netleştirilmektedir.

e. Ar-Ge ve tasarım merkezlerinde lisansüstü eğitim sebebiyle dışarıda geçirilen teşvikli sürelerden yararlanmak için işletmede en az bir yıl çalışma şartı kaldırılmaktadır

Değişiklik öncesi düzenlemeye göre, Ar-Ge ve tasarım merkezlerinde çalışan ve aynı zamanda lisansüstü eğitim yapmakta olan Ar-Ge ve tasarım personelinin yüksek lisans yapanlar için bir buçuk yılı, doktora yapanlar için ise iki yılı geçmemek üzere bu merkezler dışına geçirdiği sürelerle ilişkin ücretlerinin gelir vergisi stopaj teşviki kapsamında değerlendirilebilmesi için söz konusu merkezlerde en az bir yıl çalışma şartı bulunmaktaydı.

Yapılan değişiklikle, merkezlerde bir yıllık süre aranmaksızın lisansüstü eğitim yapan Ar-Ge ve tasarım personeli için eğitim amacıyla dışarıda geçirilen teşvikli sürelerden yararlanmak mümkün hale gelmektedir. Düzenlemede yalnızca gelir vergisi stopaj teşvikine yer verilse de yapılan değişikliğin sosyal güvenlik primi işveren hissesi desteğini kapsayacağı değerlendirilmektedir. Ancak bu hususlar ile ilgili olarak gerek Sosyal Güvenlik Kurumu gerekse Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının ayrı ayrı yayımlayacakları yönetmelik ve genelgelerle konunun açıklığa kavuşturulmasının önem taşıdığı düşünülmektedir.

f. Merkezlerde istihdam edilecek doktoralı personelin mentorluk kapsamındaki süreleri teşvik kapsamında değerlendirilmektedir

Yeni getirilen düzenlemeye göre, akademi-sanayi etkileşiminin artırılması, büyük ölçekli şirketlerde biriken tecrübenin teknoloji geliştirme bölgelerinde yer alan girişimcilere aktarılması amacıyla Ar-Ge ve tasarım merkezlerinde görevli doktora derecesine sahip personelin üniversitelerde Ar-Ge ve yenilik alanında ders vermesi veya teknoloji geliştirme bölgelerinde yer alan girişimcilere mentorluk yapması durumunda, haftalık sekiz saat ile sınırlı olmak üzere, bu personelin dışarıda geçecek süresi gelir vergisi stopaj teşviki kapsamında değerlendirilmektedir. Düzenlemede yalnızca gelir vergisi stopaj teşvikine yer verilse de yapılan değişikliğin sosyal güvenlik primi işveren hissesi desteğini kapsayacağı değerlendirilmektedir. Ancak bu hususlar ile ilgili olarak gerek Sosyal Güvenlik Kurumu gerekse Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının ayrı ayrı yayımlayacakları yönetmelik ve genelgelerle konunun açıklığa kavuşturulmasının önem taşıdığı düşünülmektedir.

g. Esnek çalışma anlayışı ile merkez dışında geçirilecek teşvikli süreler arttırılmaktadır

Yeni düzenlemeyle, Ar-Ge ve tasarım merkezleri dışında iş, eğitim, ders verme ve mentorluk amacıyla dışarıda geçirilen teşvikli sürelerle ilave olarak, Ar-Ge ve tasarım merkezlerinde gelir vergisi stopaj teşvikine konu edilen toplam çalışma süresinin yüzde yirmisine kadar olmak üzere, personelin merkez dışına geçirdiği süreler de gelir vergisi stopaj teşviki kapsamına alınmaktadır.

Böylece esnek çalışma saatlerine uyumlu olacak şekilde merkezlerde çalışan personelin faaliyetlerinin bir kısmını merkez dışına yürütmesi halinde de 5746 sayılı Kanun teşviklerinden yararlanılması mümkün hale gelmektedir.

Her ne kadar madde gerekçesinde Kanun ile sağlanan destek ve muafiyetlerden yararlanılacağı belirtilmişse de değişiklik içeren madde metnine esnek çalışma halinde gelir vergisi stopaj teşviki ile birlikte sosyal güvenlik primi işveren hissesi desteğinden de yararlanılabileceği değerlendirilmektedir. Ancak bu hususlar ile ilgili olarak gerek Sosyal Güvenlik Kurumu gerekse Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının ayrı ayrı yayımlayacakları yönetmelik ve genelgelerle konunun açıklığa kavuşturulmasının önem taşıdığı düşünülmektedir.

h. Yatırımcılara girişim sermayesi desteği imkanı getirilmektedir

Yeni getirilen düzenlemeye göre, sermaye fonlarının Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca aktarılabilecek ödenekle kurulması ve güçlendirilmesi amaçlanmakta ve girişim sermayesi yoluyla destek almış şirketlere gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerince sermaye aktarımında bulunulması teşvik edilmektedir.

Buna göre, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bütçesinden teknoloji, teknolojik üretim ve yenilik faaliyetlerini desteklemek amacıyla girişim sermayesi fonlarına destek bütçesi aktarılabilmesi imkanı getirilmektedir. Girişim sermayesi desteği kapsamında kaynakların aktarıldığı girişim sermayesi fonlarından ya da bu fonların yatırım yaptığı fonların yatırımlarından yararlanan şirketlere, gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından sağlanan sermaye desteklerinin beyan edilen gelirin veya kurum kazancının yüzde onunu ve öz sermayenin yüzde yirmisini aşmayan kısmı yıllık kazançtan indirim yoluyla desteklenmektedir. Düzenlemeye göre yararlanılacak yıllık indirim tutarı 1.000.000 TL'yi aşmamakta, oranları ve parasal sınırlarda değişiklik yapmaya Cumhurbaşkanı yetkili kılınmaktadır. Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından girişim sermayesi yoluyla destek almış firmalara sağlanan sermaye desteklerinin aktarımından itibaren en az dört yıl boyunca ilgili şirketlerde kalmaması, payların satılması ya da yatırılan sermayenin kısmen ya da geri alınması halinde ise vergi ziyayı doğmuş kabul edilmektedir.

i. Ar-Ge ve tasarım merkezlerinin yerindelik ve uygunluk denetimleri 3 yıllık süre içinde ve yönetici şirketler tarafından da gerçekleştirilebilecektir

Yapılan değişiklikle, Ar-Ge ve tasarım merkezlerinin ulaştığı sayı dikkate alınarak Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Değerlendirme ve Denetim komisyonunca iki yılda bir yapılan denetimlerin üç yıllık süreler itibarıyla yapılacağı belirtilmektedir. Böylece tamamlanan yıla ilişkin faaliyet raporlaması, izleyici ziyaretleri ve komisyon nihai kararı için mevcut olan iki yıllık süre bir yıl arttırılmak suretiyle üç yıl olarak belirlenmektedir.

Ayrıca yapılan bir diğer değişiklikle de, 5746 sayılı Kanun kapsamına Ar-Ge, tasarım ve yenilik faaliyetlerine yönelik yerindelik ve uygunluk denetimlerinin Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı veya Bakanlıkça yetki verilen teknoloji geliştirme bölgeleri yönetici şirketleri tarafından da gerçekleştirileceği ve bu kapsamda yapılan denetimlerde nihai kararın Bakanlık tarafından alınacağı hüküm altına alınmaktadır.

Her türlü soru ve görüşleriniz için bizlere info@modernymm.com adresinden ulaşabilirsiniz.

Bültenlerimiz; ele alınan vergisel, diğer teşvik-destek konuları ve diğer mali konular ile ilgili genel olarak bilgi vermek amaçlı hazırlanmakta olup; finans, mali hukuk, vergi, muhasebe, çeşitli teşvik ve destek düzenlemeleri açısından hizmet veya tavsiye niteliği taşımamaktadır. Bu konularla ilgili şirket veya konu bazında özel profesyonel hizmet almanız önerilir. Bültenlerde yer alan bilgiler Resmi Gazete ya da ilgili idarelerce yayımlandıkları şekliyle sunulmaktadır. Bu bilgilerle ilgili olarak Modern YMM açık ya da zımni bir beyan ve taahhütte bulunmamakta, bültenlerin ya da içeriğindeki konuların hata içermediğine ya da belli standartları sağladığına ilişkin herhangi bir güvence vermemektedir. Bu kapsamda bültenlerin kullanımı neticesinde gerçekleşebilecek tüm risk ve sorumluluk kullanana aittir. Modern YMM bültenlerin ya da bu bültenlerin içerdiği bilgilerin bilerek ya da bilmeyerek kusurlu/dikkatsizlikle kullanılması neticesinde doğabilecek sonuçlar nedeniyle mevzuat, akit, dava, haksız fiil vb. fiilden doğan her türlü zarar ve/veya tazminat nedeniyle sorumlu tutulamaz.